

Piotrowski, Jerzy

Od Redakcji

Biezuńskie Zeszyty Historyczne 24, 3-4

2010

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Od Redakcji

Jubileusz 600-lecia bitwy pod Grunwaldem, jednej z największych pod względem liczby uczestników bitew w historii średniowiecznej Europy, mającej w dziejach Polski znaczenie szczególne, stał się impulsem do zorganizowania w czerwcu 2009 roku przez Muzeum Małego Miasta w Bieżuniu Oddział Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu oraz Towarzystwo Przyjaciół Bieżunia Powiatowych Warsztatów Fotograficznych dla Dzieci i Młodzieży pod tytułem „Szlakiem wojsk Jagiełły pod Grunwald”. Pokłosem warsztatów była wystawa dokumentująca miejsca związane z przemarszem wojsk koronnych pod Grunwald na terenie powiatu żuromińskiego uroczyscie otwarta w bieżuńskim muzeum w dniu 30 września 2009 roku. W tym samym dniu zorganizowana została również sesja naukowa, podczas której zaproszeni prelegenci: ks. prof. dr hab. Michał Marian Grzybowski, dr Artur K.F. Wołosz oraz Seweryn Aleksander Wisłocki przybliżyli zebranim różne aspekty Wielkiej Wojny z Zakonem Krzyżackim oraz samej Wiktorii Grunwaldzkiej. Ich referaty wzbogacone o materiały ikonograficzne w wyborze Artura K.F. Wołosza oraz prace z warsztatów fotograficznych miały stanowić zrab kolejnego, 24. numeru „Bieżuńskich Zeszytów Historycznych”. W trakcie przygotowywania do druku tego numeru Kolegium Redakcyjne podjęło decyzję o zamieszczeniu w nim również innych prac związanych tematycznie z problematyką grunwaldzką. Są to: „Ważniejsze daty i wydarzenia Wielkiej Wojny...” autorstwa Andrzeja Szymańskiego, tekst Ewy Rzeszutko pt. „Kłopoty małżeńskie króla Jagiełły według Jana Długosza”, prace Mariana Przedpełskiego opublikowane wcześniej w dawno już wyczerpanym numerze pierwszym „Bieżuńskich Zeszytów Historycznych” oraz tekst Wiktora Mieszkowskiego „O sporze w sprawie »Krzyżaków« i Krzyżaków”.

W ten sposób Muzeum Małego Miasta w Bieżuniu Oddział Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu włącza się w ogólnopolskie obchody 600-lecia bitwy, która (...) *jest przykładem* — jak pisze prof. dr hab. Henryk Samsonowicz, przewodniczący Mazowieckiej Komisji Historycznej

Obchodów 600-lecia Bitwy pod Grunwaldem — wielkiego sukcesu militarnego odniesionego w walce z kwiatem rycerstwa przybyłego ze wszystkich krajów Europy i jednocześnie ukazuje wielki awans państw jagiellońskich na mapie międzynarodowej polityki. Stanowi wydarzenie, które odbijając się szerokim echem w świecie, wprowadziło kraje domu jagiellońskiego do grona głównych podmiotów polityki międzynarodowej. Stało się trwałym składnikiem tradycji historycznej Polski, Litwy, Białorusi, Ukrainy, także Rosji, jest obecne w tradycji krajów niemieckich, w Czechach, na Węgrzech. Bez hasła „Grunwald” nie sposób pisać o rozwoju polskiej świadomości narodowej, o chwale i męstwie „rycerzy grunwaldowych”, o znakomitej myśli taktycznej i inżynierskiej naszych wojsk. Pod hasłem „Grunwald” mieści się także walka z germanizacją w czasach zaborów, walka o wolność w czasach II Wojny Światowej. Mieści się odwołanie do wspaniałej tradycji Unii polsko-litewskiej- wzorca dla dzisiejszej Unii Europejskiej. Przynosi ono satysfakcję z racji zajęcia przez nasze państwo ważnego miejsca wśród sił współdecydujących o losach Europy. Odwołuje się przy omawianiu skutków Grunwaldu do chrystianizacji rozległych ziem Litwy i do reform Kościoła rzymskiego w latach następnych. Udział w zwycięstwie grunwaldzkim miały wszystkie ziemie polskie. Należy się im, także Mazowszu, wspomnienie o ich roli, o ich wkładzie w wydarzenia, których sześćsetną rocznicę będziemy obchodzić. (Ze wstępu do folderu „600-lecie bitwy pod Grunwaldem”, Warszawa 2009).

Takim wspomnieniem jest właśnie ten zeszyt, będący jednocześnie hołdem złożonym tym wszystkim, którzy sześćset lat temu na polach Grunwaldu dali świadectwo wielkiego męstwa, kunsztu, odwagi i patriotyzmu.

W drugiej części zeszytu zamieszczone zostały dwie recenzje: Leszka Zygnera o pierwszym tomie „Sześciu wieków Bieżunia” oraz prof. dr. hab. Janusza Szczepańskiego o „Księdze Pamięci Żydów Bieżuńskich”, które świadczą o tym, iż wydawnictwa z Bieżunia znajdują również swoich czytelników poza jego granicami, są wnikliwie czytane i oceniane, a więc potrzebne.

Rozdział „Pro Memoriam”, zamykający zeszyt, poświęcony został pamięci zmarłych tragicznie: śp. Senator RP dr Janiny Fetlińskiej oraz dr. hab. Marka Dulinicza.

Jerzy Piotrowski